

. Korcsmáros Iván ügyvéd (2440 Százhalombatta, Akácfa út 21.) által képviselt **felperes neve** felperes címe szám alatt alatti lakos **felperesnek** Kolonics Ügyvédi Iroda (ügyintéző: dr. Kolonics Bálint ügyvéd) által képviselt **alperes neve** alperes címe szám alatt **alperes** ellen **munkaviszony fennállásának megállapítása stb.** iránt indított perében

í t é l e t:

A bíróság a keresetet elutasítja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek **450.000 (négy százötvenezer) Ft** perköltséget.

A felperes köteles külön adóhatósági felhívásra **655.200 (hatszázötvenötezer-kettő száz) Ft** feljegyzett kereseti illetéket megfizetni.

Az ítélet ellen a kézbesítést követő naptól számított 15 nap alatt a Zalaegerszegi Törvényszékhez intézett, de a Zalaegerszegi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróságnál írásban, három példányban benyújtható fellebbezésnek van helye.

A felek a fellebbezési határidő lejárta előtt előterjesztett közös kérelemben kérhetik a fellebbezés tárgyaláson kívüli elbírálását, illetve, ha a fellebbezés a Pp. 256/A. § (1) bekezdés b-c-d/ pontjában foglaltak szerinti, a tárgyalás tartását.

I n d o k o l á s:

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás - a peres felek nyilatkozatai, a 2015. április 1. napján kelt megbízási szerződések, a 2015. június 30. napján kelt megbízási szerződés felmondása megnevezésű iratok, személy1 és személy2 tanúk vallomása, valamint a felek által csatolt valamennyi irat - alapján az alábbi tényállást állapította meg:

2015 januárjában a felperes felvette a kapcsolatot személy1-el, az alperesi cég korábbi ügyvezetőjével jelezve szándékát, hogy dolgozni szeretne az alperesnél. Személy1 közölte a felperessel, hogy a cég helység1-en megvalósuló projektjének keretében tudna a felperes közreműködést vállalni.

A felek között lezajlott egyeztetési folyamat eredményeképpen nem született megállapodás munkaviszony létesítésében. A felperes ugyanakkor gazdasági megfontolásból azt a javaslatot tette, hogy ne egy megbízási szerződést kössenek, hanem négy szerződést hozzanak létre akként, hogy az alperes szerződő partnerei felperes, mint egyéni vállalkozó, a felperes ügyvezetése alatt álló gazdasági társaság1, a felperes házastársának, személy2-nek a képviselője alatt álló gazdasági társaság2, valamint a felperes nevelt fia, személy3 egyéni vállalkozó legyenek.

A felperesi javaslatot az alperes elfogadhatónak találta, hiszen ez mindkét fél számára előnyösebb konstrukció volt.

A megbízási szerződéseket 2015. április 1. napján írta alá a felperes, személy2, valamint személy3. Az aláírt változatot a felperes személyesen vitte vissza az alperesi céghez.

A szerződéskötést követően a felperes 2015. április 21-én utazott el helység1-re. Kinn tartózkodása alatt a felperest meglátogatta a felesége. Személy2 tíz napot töltött helység1-en, majd onnan együtt utaztak el a felperessel helység2-re nyaralni.

Mivel az alperes a megbízási szerződésekben foglaltak teljesülésével nem volt elégedett, így 2015. június 30. napján valamennyi megbízási szerződést azonnali hatállyal felmondta.

A bíróság tényként állapítja meg, hogy a felperes és az alperes között nem jött létre munkaviszony. A felperes megbízási jogviszony keretében fejtett ki tevékenységet az alperesi cég részére.

* * *

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg, hogy a felperes és alperes között munkaviszony állt fenn, amelyet az alperes jogellenesen szüntetett meg. A fentiek folyamánként kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest elmaradt jövedelem miatt 10.919.300 Ft kártérítés megfizetésére és a perköltség viselésére. Perbeli érvelése lényege szerint az egy napon megkötött négy megbízási szerződés voltaképpen egyetlen összetartozó komplex munkakört takar. Egy olyan munkakört, amelyet egyetlen személy látott el (a felperes), mégpedig olyan jogviszonyban, amely nem más, mint egy - több különböző megbízási alcája mögé bújtatott - munkaviszony. A szerződések valójában színlelt szerződések, amelyeket azok tényleges és együttes tartalma szerint a felperes munkaszerződésének kell tekinteni. A felmondás jogellenessége tekintetében arra hivatkozott, hogy a felperes a munkáját megfelelően végezte, a felmondásokban terhére rótt kifogások nem valósak.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására és a felperes perköltségben való marasztalására irányult. Hivatkozása szerint a munkaviszony és megbízási jogviszony elhatárolásáról több bírósági döntés és BH is rendelkezik. A vizsgált szerződésekkel létrejött jogviszonyok egyértelműen megbízási, polgári jellegű jogviszonyoknak tekinthetőek.

* * *

A felperes keresete az alábbiak szerint megalapozatlan:

I. A bíróság elsőként a perbeli legitimitáció kérdését vizsgálta.

A Munka Törvénykönyvéről szóló 2012. évi I. törvény (Mt.) 32. § -a szerint a munkaviszony alanyai a munkáltató és a munkavállaló.

Az Mt. 285. § (1) bekezdése szerint a munkavállaló és a munkáltató a munkaviszonyból vagy az e törvényből származó, a szakszervezet, az üzemi tanács az e törvényből vagy kollektív szerződésből, vagy üzemi megállapodásból származó igényét bíróság előtt érvényesítheti.

Az Mt. 27. § (1) bekezdése szerint semmis az a megállapodás, amely munkaviszonyra vonatkozó szabályba ütközik, vagy munkaviszonyra vonatkozó szabály megkerülésével jött létre vagy nyilvánvalóan a jóerkölcsbe ütközik.

(2) A színlelt megállapodás semmis, ha pedig más megállapodást leplez, azt a leplezett megállapodás alapján kell megítélni.

(3) A semmis megállapodás érvénytelen, kivéve, ha ahhoz a rendelkezést megállapító munkaviszonyra vonatkozó szabály más jogkövetkezményt fűz. A semmisségre az érdekelt határidő nélkül hivatkozhat, a megállapodás semmisségét a bíróság hivatalból észleli.

Tekintettel arra, hogy a vizsgált megbízási szerződések közül csupán az egyik kötöttet a felperessel elkerülhetetlen volt a perbeli legitimitáció kérdésének tisztázása.

A munkaügyi peres eljárásban irányadó aktív és passzív perbeli legitimitáció kérdéséről az Mt. 32.§-a és az Mt. 285.§ (1) bekezdése rendelkezik meghatározva a felek perbeli pozícióit. Jelen perben ugyanakkor a kereset irányultsága folytán az Mt. 27.§ (3) bekezdése megalapozta a felperes keresetőségi jogát. A felperes igényérvényesítésének alapja pedig abban mutatható ki, hogy érdekelti minősége kétségtelenül fennáll. Semmisségre, így a megbízási szerződések színlelt voltára ugyanis kizárólag csak az érdekelt hivatkozhat. Érdekeltnek pedig az tekinthető, akinek a javára semmisségből valamilyen jog keletkezik. Következésképpen valamennyi a felperes által kifogásolt megbízási szerződés -függetlenül attól, hogy azok mindegyikét nem ő kötötte az alperessel- jelen munkaügyi per keretein belül vizsgálendő.

II. Ezt követően a bíróságnak abban kellett állást foglalnia, hogy a perben vizsgált szerződések megkötése a peres felek között valójában milyen jogviszonyt keletkeztetett.

A bíróság hangsúlyozza, hogy a perben kizárólag a kifogásolt szerződések munkajogi vetületét vizsgálta. A rendelkezésre álló peradatokkal, bizonyítékokkal összevetve kizárólag abban foglalt állást, hogy azok valójában felperes munkaviszonyát leplezték-e.

A következetes bírói gyakorlat szerint ha a tevékenység jellege megengedi, a felek szerződéses szabadsága érvényesül a típusválasztást illetően is. Az Mt. 43.§-ához fűzött kommentár rögzíti, hogy a munkaviszonynak a munkavégzésre irányuló egyéb jogviszonytól való elhatárolása szempontjából a legfontosabb vizsgálandó körülmény *a jogviszony önálló vagy önállóan jellege*. A munkaviszonyra jellemző az alá- fölrendeltség, amely elsősorban a munkáltató széleskörű utasítási jogában nyilvánul meg. Ennek keretében a munkáltató a munkavégzés bármely részletére, annak módjára, helyére és idejére vonatkozó utasítást jogosult a munkavállalónak adni. E függőség megléte alapjaiban munkaviszonyt, hiánya pedig polgári jogi jogviszonyt tükröz. (A Munka

törvénykönyvének magyarázata HVG ORAC).

A fentiek mellett az állandósult bírói gyakorlat abban is többször állást foglalt, hogy a jogviszony minősítése a szerződés jellegének megítélése szempontjából nem az elnevezésnek, hanem a *tartalmi elemeknek* van döntő jelentőségük. Amennyiben az adott feladat ellátására munkaszerződés és polgári jogi szerződés is köthető, a választás joga elsősorban a feleket illeti, ezért a jogviszony minősítésénél a felek tényleges szerződéskötési akarata irányadó és döntő jelentőségű. (BH 2008.167).

Ha első lépésben pusztán a szerződés megszövegezéséből indulunk ki tényként megállapítható, hogy a felek a szerződés aláírásával egyértelmű és kifejezett nyilatkozatot tettek, hogy a fenti szerződést elolvasták, megértették és mint akaratukkal mindenben egyezőt jóváhagyólag aláírták. Mivel önmagában a szerződés elnevezése (és ezzel összefüggésben a szövegezés vizsgálata) a kötelelem jellegének megítéléséhez nem elegendő, szükséges a szerződés keletkezési körülményeinek és a jogviszony tartalmi elemek részletes vizsgálata.

A) A perbeli esetben is irányadó típuszabadságra figyelemmel a bíróság kiemelten vizsgálta a négy megbízási szerződés *keletkezésének* körülményeit.

A felperes személyes meghallgatása alkalmával előadta, hogy többször jelezte az ügyvezető irányába, hogy szeretne munkavállalóként jogviszonyt létesíteni az alperesi céggel. Korábbi tapasztalatra is figyelemmel kérte ezt és az ügyvezető többször elutasította ezt a kérését akként válaszolva, hogy ezt ily módon nem lehet. Végül elfogadta a szerződéses ajánlatot. (4. számú jegyzőkönyv 3. oldal 7. bekezdés).

Bírói kérdésre akként válaszolt, hogy ő javasolta a négy szerződés megkötését. Ennek oka „számán” volt, hiszen neki kellett gondoskodnia a családjá megélhetéséről és úgy gondolta, hogy ténylegesen egyszerűsíti a dolgot ha nem kell külön azon gondolkodnia, hogy hogy transzformálja át a saját számlájáról a felesége, nevelt fia számlájára a juttatásokat. Lényegesen leegyszerűsítette a dolgot és úgy gondolta, hogy *amennyiben a későbbiek során adminisztratív segítségre lesz szüksége, ebben a felesége segítséget tud nyújtani.* (4. számú jegyzőkönyv 3. oldal utolsó bekezdés, 4. oldal első bekezdés).

Személy4 alperesi ügyvezető a felperessel egyező nyilatkozatot tett a tekintetben, hogy a négy megbízási szerződés megkötését a felperes javasolta. Beszámolt arról, hogy első körben a megbeszélés arra irányult, hogy felperes fogja ellátni a teljes projekt koordinátori tevékenységét, azonban az ő kérése az volt, hogy tekintve, hogy az adminisztrációs és fordítási tevékenység túl sok lenne számára, ezért szeretné ebbe a feleségét és nevelt fiát is bevonni. Ők ezt elfogadták, tudomásul vették. (4. számú jegyzőkönyv 6. oldal 7. bekezdés).

Személy1 korábbi ügyvezető tanúvallomásában hivatkozott arra, hogy nekik egyébként elég lett volna egy cég is. A felperes javasolta, hogy van négy cége. Ők ez elől nem zárkóztak el. (9. számú jegyzőkönyv 3. oldal 7. bekezdés).

A fenti nyilatkozatok egybevetésével megállapítható, hogy a négy megbízási szerződés megkötésére a felperes tett javaslatot. Ezt a javaslatot, így a felperesi igényt az alperes a szerződéskötéskor maradéktalanul figyelembe vette. Maga a felperes sem vitatta, hogy az alperes munkaviszonyt a szerződés aláírásának alkalmával nem kívánt létesíteni. Nyilatkozata szerint a megbízások

jogviszony létesítésébe maga is beleegyezett, az ajánlatot elfogadta, hiszen nem volt más választása.

Ez utóbbi felperesi megjegyzés kapcsán rámutat a bíróság, hogy nem ütközik semmilyen jogszabályba és a szerződéses szabadság elvéből kiindulva megengedett, hogy a foglalkoztatóként szerződő fél a számára kedvezőbb szerződéstípust preferálja, a munkát végző pedig a felajánlott szerződési feltételeket elfogadja.

Munkaviszony létesítésére a felek részéről egybehangzó szándéknyilatkozat nem hangzott el.

A bíróság a fenti tényadatok ismeretében életszerűtlennek találta a a felperesi hivatkozást, miszerint az alperesi diktátum döntött volna a megkötendő szerződés típusáról.

B.) A bíróság ezt követően a felperes tevékenységét, annak körülményeit és jellegét vizsgálta, így azt, hogy a munkaviszony megállapíthatóságának feltételei fennállnak-e avagy meghatározó-e a polgári jogi elemek túlsúlya.

A hivatkozott BH.2008.167 számú eseti döntés a fentiekén túl rámutat arra, hogy a munkaviszony megállapíthatóságának szempontjából a munkavégzés körének, helyének és idejének van jelentősége, értékelni kell továbbá a munkaszervezeti függőséget, az utasításhoz kötöttséget, valamint a személyes munkavégzési kötelezettséget

Felperes külföldi tartózkodása alatt kifejtett tevékenységére sem a kötött munkaidő- beosztás, sem pedig a munkaviszonyt egyértelműen meghatározó szoros és rendszeres munkáltatói ellenőrzés, utasítás nem volt jellemző.

Perdöntő súllyal értékelte e körben a bíróság a felperes személyes nyilatkozatát, miszerint a szerződésben csupán annyi volt meghatározva, hogy a helyszínen kell tartózkodnia, tehát a helység1-i tartózkodás került meghatározásra. *Ennél konkrétabb munkaidő beosztásra nem merült fel* (4.számú jegyzőkönyv 4. oldal 8-as bekezdés).

Az, hogy a projekt jellegéből fakadóan a felperes huzamosabb ideig azonos helyen (helység1-en) tartózkodva tudta feladatait ellátni a tevékenység jellegéből adódott.

Ellenben felperes az idejével szabadon rendelkezett, saját maga határozta meg a munkavégzésre való megjelenés időpontját, annak tartalmát. Általános rendelkezésre állási- és jelenléti kötelezettség nem terhelte, sőt azt is ő határozta meg, hogy feleségével mikor megy helység2-re nyaralni. Ezen körülmény vitathatatlanul a jogviszony önálló jellegét erősíti.

Személy4 ügyvezető nyilatkozata és személy1 tanúvallomása alkalmas volt ennek megerősítésére.

Személy4 előadta, hogy nem volt előre meghatározva, hogy a felperesnek mikor kell megjelennie és az sem volt előre meghatározva, hogy milyen módon, milyen gyakorisággal kell beszámolnia. Ez nem volt előírva, de egy rendszeres kommunikáció mindenképpen indokolt lett volna egy ilyen helyzetben. Ez a kommunikáció azonban igen gyenge volt. (4. számú jegyzőkönyv 7. oldal 8. bekezdés).

Felperes előadása szerint a három hónap alatt az ügyvezetőnek kb. nagyságrendileg 10 e-mailt küldött, de ezt kiegészítette megannyi telefonbeszélgetés. (4. számú jegyzőkönyv 5. bekezdés).

Személy1 tanú előadása szerint alapelvárás volt a felperessel szemben, hogy ő, mint a projekt vezetője legjobb tudása és gondossága szerint lássa el feladatait, de ezen felül konkrét előírás a munkaidő beosztásra nem volt. Azt kérték, hogy írásban adjon beszámolókat. Hogy milyen gyakorisággal, azt nem tudta visszaidézni. (9. számú jegyzőkönyv 5. bekezdés).

A kivitelezési terület elhagyása szintén szóba került, hogy bizonyos időszak után el lehet utazni. A vállalkozó maga értékeli azt, hogy mikor, 2-3 havonta el lehet jönni haza. Ők megbízási díjat fizettek és a vállalkozó maga dönti el, hogy azt mire költi amikor utazik haza.

A három hónap alatt 10 írásos beszámolót kaptak a felperestől e-mail formájában. Telefonon is ritkán beszéltek. Három hónap alatt kb. öt telefonhívás volt közöttük, főként a vége felé, amikor már a problémák gyakoribbak voltak. (9. számú jegyzőkönyv 5- 6. bekezdés).

Bár a közvetlenség elve miatt perdöntő bizonyítékként nem szolgálhatott személy5 írásban tett nyilatkozata, ugyanakkor a fentiek megerősítésére kétségtelenül alkalmas volt. Személy5 az alperes által csatolt iratban leírta, hogy felperes saját maga osztotta be a beosztási idejét, tehát nem volt az ő munkaidejükhöz kötve. Nem volt beszámolási kötelezettsége, ha nem jelent meg a site-on.

Rámutat arra is a bíróság, hogy a munkaviszony jellegétől igen távol esik és a személyes munkavégzési kötelezettségnek, rendelkezésre állási kötelezettségnek, jelenléti kötelezettségnek ellentmond, hogy a vizsgálat megbízási szerződések szerint az alperes személyes munkavégzési kötelezettséget nem várt el a megbízottól egyik tevékenység tekintetében sem. A megbízó előzetes írásos beleegyezésével a megbízott a szerződésben meghatározott feladatait átruházhatta.

Az, hogy a nagy értéket képviselő projekt megvalósulását folyamatosan figyelemmel kívánta kísérni az alperes a projekt sikeres lebonyolításának elengedhetetlen momentuma. A felperes által küldött 10 darab e-mail és telefonos egyeztetés semmiképpen nem értelmezhető szigorú alá- és fölérendeltségi viszonyban megvalósuló, a munka részleteibe menő ellenőrzési jognak.

Végül utal arra a bíróság, hogy az alperes által folyósított díjazás munkabér jellege sem nyert hitelt érdemlő bizonyítást.

A szerződések a kölcsönösen kialakított megbízási díj megfizetéséről akként rendelkeztek, hogy a díjazás a megbízási jogviszony első három hónapjában előre, a megbízott által szabályszerűen kiállított számla megbízó általi átvételével egyidejűleg, míg a megbízási jogviszony negyedik hónapjától kezdődően az adott hónapra vonatkozó teljesítés után a megbízott által szabályszerűen kiállított számla megbízó általi átvételét követő 15 napon belül jár.

Az utalások a felperes javaslatának és a megkötött szerződésekben foglaltaknak megfelelően történtek. Az érintett cégek rendszeresen számláztak az alperesnek, az alperes az utalásokat hitelt érdemlő módon igazolta a perben.

A felperes sem a megbízási szerződés megkötésekor, sem a jogviszony fennállása alatt nem kifogásolta a megbízási díj megfizetésének módját, mely ugyancsak a megbízási létrejöttét támasztotta alá.

Ptk. 6:272. § [Megbízási szerződés]

M megbízási szerződés alapján a megbízott a megbízó által rábízott feladat ellátására, a megbízó a megbízási díj megfizetésére köteles.

Ptk.6:273. § [Utasítás]

(1) A megbízott köteles a megbízó utasításait követni.

(2) A megbízott a megbízó utasításától akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli, és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. Ilyen esetben a megbízót késedelem nélkül értesíteni kell.

(3) Ha a megbízó célszerűtlen vagy szakszerűtlen utasítást ad, a megbízott köteles őt erre figyelmeztetni. Ha a megbízó a figyelmeztetés ellenére utasítását fenntartja, a megbízott a szerződéstől elállhat, illetve a szerződést felmondhatja, vagy a feladatot a megbízó utasításai szerint, a megbízó kockázatára elláthatja. Meg kell tagadnia az utasítás teljesítését, ha annak végrehajtása jogszabály vagy hatósági határozat megsértésére vezetne, vagy veszélyeztetné mások személyét vagy vagyonát.

(4) A megbízó köteles megtéríteni az utasítás teljesítésével kapcsolatban felmerült költségeket. A megbízott az utasítás teljesítését megfelelő biztosíték adásához kötheti. Ha a megbízó nem ad megfelelő biztosítékot, a megbízott az utasítás teljesítését megtagadhatja.

Ptk.6:275. § [Tájékoztatási kötelezettség]

(1) A megbízott köteles a megbízót tevékenységéről és a feladat állásáról kívánságára, szükség esetén e nélkül is tájékoztatni. A megbízott köteles a megbízót tájékoztatni, ha közreműködő igénybevétele vált szükségessé, vagy ha a felmerült új körülmények az utasítások módosítását teszik indokolttá.

(2) A megbízott köteles a megbízót a megbízás teljesítéséről késedelem nélkül értesíteni.

Ptk. 6:276. § [Megbízási díj]

(1) A megbízott megbízási díjra akkor is jogosult, ha eljárása nem vezetett eredményre, kivéve, ha az eredmény részben vagy egészben azért maradt el, mert a megbízott felróhatóan járt el.

(2) A megbízási díj a szerződés teljesítésekor esedékes. Ha a szerződés a megbízás teljesítése előtt szűnt meg, a megbízott a megbízási díjnak tevékenységével arányos részét követelheti.

(3) A megbízott a megbízás ellátásával rendszerint együtt járó költségek előlegezésére köteles.

(4) A szerződés megszűnésekor a megbízó köteles a megbízottat a megbízás alapján harmadik személyekkel szemben vállalt kötelezettségei alól mentesíteni, valamint szükséges és indokolt költségeit megtéríteni.

A Ptk. és Mt. rendelkezéseit összevetve megállapítható, hogy a megbízási szerződésnek csakúgy jellemzője az utasítási-, tájékoztatási kötelezettség. Ezen kötelezettségek fennállta viszont munkajogi elemek hiányában önmagában munkaviszonyt nem keletkeztethet a felek között.

A bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás eredményének ismeretében megállapíthatónak látta a polgári elemek túlsúlyát, így a perben arra az álláspontra helyezkedett, hogy a felek között nem jött létre munkaviszony. Ennélfogva a további felperesi kereseti hivatkozások vizsgálata a perben indokolatlan volt.

A bíróság a felperes további bizonyítási indítványának nem adott helyet, hiszen a tényállás a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján tisztázható volt. Személy6, személy5, személy7 és személy8 munkavállalási engedélye és munkavállalói vízuma a per tárgyához nem tartozott, a bizonyítást nem vitte volna előre.

A Pp. 78.§ (1) bekezdése alapján a pervesztes felperes viseli az alperes ügyvédi munkadíjban jelentkező perköltségét, melynek összegét a bíróság a 32/2003 (VIII.22.) IM. rendelet 3.§ (2) bekezdése a) pontja szerinti összegből kiindulva a 3.§ (6) bekezdés alapján 450.000 Ft összegben állapított meg az ügyben ténylegesen kifejtett ügyvédi tevékenység mértékére figyelemmel.

A feljegyzett kereseti illeték viselésére a felperes a 6/1986 (VI. 26.) IM. rendelet 13.§ (3) bekezdése alapján köteles.

Zalaegerszeg, 2016. szeptember 22.

K.m.f.

Doszpothné dr. Hodosi Eszter
bíró, a tanács elnöke

Pelyva Zsuzsanna
ülnök

Fehér Lászlóné
ülnök